

BOEREN, VRAAG BIJ JE LEVERANCIER
NAAR BIOLOGISCH ZAAZAADI

De oogst van LIVESEED

Vier jaar is in het Europese onderzoeksproject LIVESEED gewerkt aan het stimuleren van de productie en het gebruik van biologische zaden en rassen in Europa. Eind september loopt het project af. Tijd om de balans op te maken.

TEKST MAAIKE RAAIJMAKERS | FOTO'S BIONEXT

Het gebruik van biologisch uitgangsmateriaal is in de biologische landbouw in Europa verplicht, indien beschikbaar. In de praktijk blijken de verschillen tussen landen, zowel in aanbod als gebruik, nog groot. Uit een enquête die door meer dan 800 biologische boeren uit 17 Europese landen is ingevuld blijkt dat de meeste boeren het gebruik van biologisch zaad belangrijk vinden. Een 'gebrek aan biologisch zaad van de gewenste rassen' en 'de hogere prijs van biologisch zaad' komen als belangrijkste redenen naar voren om geen biologisch zaad te gebruiken. Investeren in de ontwikkeling van rassen die aangepast zijn aan lokale biologische teeltomstandigheden is volgens de ondervraagde boeren de beste manier om het gebruik van biologisch zaad te stimuleren.

Een enquête onder gangbare en biologische zaadbedrijven laat zien dat deze bereid zijn om meer te investeren in de productie van biologisch zaad als er meer afzet zekerheid is. Een geleidelijke afbouw

van de mogelijkheden om ontheffing te krijgen voor het gebruik van gangbaar zaad én meer onderzoek om de kosten van biologische zaadproductie omlaag te brengen zijn volgens de zaadproducenten noodzakelijk.

De rol van Bionext in het project was om, samen met collega's van IFOAM en FiBL, te onderzoeken hoe de regels voor het gebruik van biologisch uitgangsmateriaal in verschillende landen geïmplementeerd is. Ook is onderzocht hoe productie en gebruik van biologisch zaad gestimuleerd kan worden. Hiervoor hebben we tien EU-landen twee keer bezocht. Eerst om met alle stakeholders te praten en de tweede keer om een workshop te organiseren. Uitkomst van elke workshop was een zogenaamde 'verklaring van biologisch zaad' met daarin een lijst van, door de deelnemers zelf uit te voeren, concrete actiepunten.

Een jaar later bleek dat, ondanks corona, een aanzienlijk deel van de actiepunten al was uitgevoerd. Zo is in Hongarije en

Roemenië een expertgroep voor biologisch zaad opgericht en is in Spanje de database nu meer up-to-date. In Polen zijn biologische rassenproeven voor granen gestart om zo te komen tot een aanbevolen rassenlijst. In Bulgarije is een brochure gemaakt over de voordelen van biologische groentezaden.

Hoe nu verder? In de nieuwe biologische verordening staat dat er per 2036 een einde komt aan de ontheffingen. Dit is een flinke uitdaging. Zeker als je bedenkt dat Europa streeft naar 25 procent biologisch landbouwareaal in 2030. Voor zaadbedrijven betekent dit dat ze hun biologische zaadproductie fors zullen moeten opschalen en uitbreiden naar nieuwe gewassen. Overheden op hun beurt zullen de regels voor het gebruik van gangbaar uitgangsmateriaal geleidelijk moeten aanscherpen. Om dit te stimuleren is het gebruik van een nationale Annex (lijst met gewassen waarvoor geen ontheffing wordt verleend), vanaf volgend jaar in heel Europa verplicht. Zeker zo belangrijk is het dat biologische telers in heel Europa gemotiveerd zijn om biologische zaden te gebruiken en hier bij hun leveranciers om gaan vragen. ■

Maaïke Raaijmakers is projectleider, team Kennis en Innovatie bij Bionext

Op www.liveseed.eu vind je meer LIVESEED resultaten